

(א) ע"ז טו, ג) עולה פי"ב ת"כ שם ספ"ז עיי"ש, (א) [לעיל כג, טו: 15: ד] פסחים מה. נזיר לו: ת"כ שם פי"ב ה"ז, פי"ד ה"ז, (ט) עיין פסחים ע"ד, 1) פ"ד ראה קלד.

הגהות הב"ח

(א) נבדא מאי קאמר הכי קאמר? טס י"ט סין: (ב) רש"י ד"ה ואין טעוין וכי נאכלין כחמורין ולמה לא יעשנו בדין דבין חמורין הסיד: (א) ד"ה ופולטין וכי תפסל הסיד? ואמרי מ"ה ואם אין בהן גוין טעם אין קלילין: כו: כו:

שינויי נוסחאות

[א] דר"ט אמר ר' יצחק דאמר כו: כ"ל ע"ז וע"י תוס' מוכח דף מז [ע"ל ד"ה ליטן] (ב) כ"כ"ל נוסף הכי קאמר: [ג] ל"א ל"א וכן להלן כחמורין (ד) (ע"פ"י). וע"י תוס': [ד] דג"ו לומר לך ומינת ש"מ לימא: [ה] כ"כ"ל נוסף או כתיב טתף שטף: [ו] מינת שבהן נמא (ש"ס): [ז] הרקיק וכו' החתיכה וכו' ל"ל (כתתי' וש"ס): [ח] קאמר חסורי מחסרה והכי קתני אם כו: ל"ל וכו' ככ"כ"ל (ג"ו). וע"י נלקוטין: [ט] מדיא נבעי (ש"ס): [י] דקניטין קדשים וחולין או קדשי כו: ל"ל (ש"ס): [יא] הוא דאלימא לבטולי קדשים כו: ל"ל (ש"ס): [יב] קלים דחד מינא הוא אימא לא מבטלי (כ"כ"ל): [יג] ל"ל שבע"ז (ש"ס): [יד] שהן (כ"כ"ל): [טו] מינת ורובע לימא כתיבה ד"ו וכו': [טז] תמא היא הדר (ש"ס): [יז] לומר לך שמתמין זמן (ש"ס): [יח] באש וג"ו (ש"ס): [יט] מאי ומורק (כ"כ"ל): [כ] לרוים (ש"ס): [כא] הוא רובע לימא כתיבה גמיה כו: וכו' כ"כ"ל. וכתיבי נלפטיו: [כב] מל"ל נפסל: [כג] ואמרי' למקן יקדש להית' (ש"ס): [כד] כן כן הסיד? ומידי' למה לי כו: ומינת תרתי לימא (כתתי' ד"ד): [כה] ל"ל ואפילו זבלע לומר (ש"ס): [כו] כל יום ראשון ל"ל (ע"פ"י): [כז] כו' נ"י ולפניהם היה ג"י שלמ' ככ"כ"ל טעם מנפסתי' וע"ש (באח"כ): [כח] מאי בריכה לאו זמן (ש"ס) [כ"ט] ולפניהם כבוכה גמיר' ככמוז בתוס' כ"ן: [לא] שבעשה ד"ו רפיס (ש"ס): [לב] הכי ליעבדי כו' בשיל כו: מ"ש (באח"כ): [לג] ל"ל דבשיל (ש"ס):

ליקוטים

הא כיצד בבתין לה עד זמן אבילה וכו'. פי' שאם יגעיל אותו בתוך זמן אבילה אין צריך מריקה ושטיפה כמו שפירשית לר' טרפון הואיל ויעדיין לא נאסר הגיעול. והכמים לא סבירא להו דר' טרפון משום דהיישיתן שמא לא יגיע הבישול היטני למקום הראשון. אי נמי כו' שלא יקל במריקה ושטיפה. (כ"כ"ל) מי"ב פ' מאי קאמר. פי' אחרי שיש בהן בנותן טעם ונאכלין בחמורין לפניהם מן הקלטים ולכורי כהונה ראשון. אי נמי כו' שלא יקל אף הם לא נפסלו ואידי דתנא רישא פוסלין נקט טיפא אין פוסלין: נהי דקדשי קדשים לא בעו. כלומר נהי דלא בעו מריקה לסוף זמן אכילת חמורין דהא מועטין וצטלי ניבעי מיהא משום קלים לסוף זמן אכילתן: היינו דתנא או קדשי קדשים וקדשים קלים. לאשמועינן דתסא לן כרבי טעוין מריקה ושטיפה: אלא לאציי. דאמר מאי אין טעוין דקאמר כדון חמורין כו' תרתי למה לי למיתנייה כיון דתנא קדשים וחולין ואשמועינן דצטול במיעוטו מה לי הני מה לי הני: (פסקי ר"י)

האסכלא. גרדילי"י וזולין עליו ל"ז ט). ובגמ' דמסכת ע"ז [עו]. פריך הא ליצון בעי: **גב' ופניו צבקר**. על כרחך צקר של חול קאמר וקרי ליה צקר ראשון: **אין פיגול צרגל**. אם שחט ע"מ לאכול למחר אינו פיגול: **ואין נותר צרגל**. אם הותר צצר חטאת למחר אינו נותר דחד יומא

הוא לר"ט: **אלא זו צנצה**. לענין

מריקה ושטיפה לחודה ולא לענין פיגול ונותר ואי טעמיה מהאי קרא הוא אפילו לענין פיגול ונותר נמי: **נעשה גיעול לחצירו**. ממוך שהשלמים מציין צרגל אין בלוע שלה ה' נעשה נותר שהרי זמן שלמים לז' ימים וכי מצבל ציה שלמים האידנא הדר מצבל ציה שלמים למחר וזולע ה' משלמים שנשחטו ציום המתרת ופולט מה שצבל אתמול וזולע מן האחרונים נמלא שאינו צא ל ידי נותר ואם צא לצבל חטאת ה' זכיר לצבל אחריו שלמים צו חט' ופולט את החטאת וזולע את השלמים: **הא יליד**. כלומר למה להלן כחמורין? **הא יליד**. וכן סמכן הכתוב לומר ה' שממתין [עד] זמן אכילה כו': **מידי דהוה אגיעולי עובדי כוכבים**. דחמין בעינן דכתיב (במדבר לא) כל דבר אשר יבא צבאש ה':

א"כ. דתרווייהו חדא היא ומריקה לא היינו הגעלה לכמוז קרא לשון שוה **בשניהם**: ה"ג **ומאי ה'** מורק ושוטף **ש"מ מריקה בחמין שטיפה צלזון: ורבי**. אמר לך מריקה כמריקת הכוס ושטיפה כשטיפת הכוס לכך שניה בלשון שוה מבחין חוה מצפנים: **במתנ"י** הרי **קלים נאכלין כחמורין**. לפנים מן הקלעים ליום כו' ולינה: **ואין טעוין מריקה ושטיפה**. לסוף זמן אכילת חמורים אלא לסוף זמן אכילת קלים. ובגמ' פריך מאי קאמר הרי צה יש בנותן טעם ואמר הרי הקלין נאכלין כחמורין ט) **ואין פוסלין צמגע**. אם נפסלו הקלין ונגע בהן צצר כו' וזבלע מהן אין נפסלין כו'. ובגמ' מפרש לה: **רקיק**. פסול שהגיע ה' צדקיק כשר וזבלע ממנו: **גב' וטעונים**

קדשי ושטיפה. כדון החמורין: **ופוסלין צמגע**. אם היו החמורין פסולין והקלים כשרין נעשו הקלים כחמורין לפסול את הנוגעין בהן דכתיבי (ויקרא ו) כל אשר יגע בצשרה יקדש ואומר כו' לקמן להיות כמוהו שאם פסולה א) תפסל: (ואם לא הקלין כו') **ואין טעוין מריקה**. לקמיה פריך ליטעון מיהא כדון קלין לסוף זמן אכילתן: **ואין פוסלין צמגע**. אם היה החמור שנתצבל עם הקלין פסול הואיל ומועט ואין צו בנותן טעם בקלין לא נעשו הקלים כמוהו לפסול את הנוגעין בהן שהרי אף הם לא נפסלו ואידי דתנא רישא פוסלין נקט טיפא אין פוסלין: נהי דקדשי קדשים לא בעו. כלומר נהי דלא בעו מריקה לסוף זמן אכילת חמורין דהא מועטין וצטלי ניבעי מיהא משום קלים לסוף זמן אכילתן: היינו דתנא או קדשי קדשים וקדשים קלים. לאשמועינן דתסא לן כרבי טעוין מריקה ושטיפה: אלא לאציי. דאמר מאי אין טעוין דקאמר כדון חמורין כו' תרתי למה לי למיתנייה כיון דתנא קדשים וחולין ואשמועינן דצטול במיעוטו מה לי הני מה לי הני:

דם חטאת פרק אחד עשר ובהים

צו.

השפורד והאסכלא מגעירין בחמין. אית ללא גרסי בחמין משום דבעי רצה למימר צבוף ע"ז (דף עו.) מאי הגעלה דקמני מריקה ושטיפה א"ל אציי מי דמי מריקה ושטיפה צלזון הגעלה בחמין ואי גרסינן צמסנה גופה בחמין היכי טעי רצה ונראה דשפיר גרסינן ליה וקצצר רצה מריקה בחמין והא דנקט רצה שטיפה אגב מריקה נקט ושטיפה לאו דוקא והכי קאמר מאי הגעלה בחמין דקאמר היינו מריקה דאירי צה לעיל דאיכא למ"ד בגמ' דמריקה בחמין:

ופנית בבקר. פי' צקוטרס על כרחין צקר של חול קאמר וקרי ליה צקר ראשון וקשה לנמא צ"י"ט וכגון שאהלו בתוך התמוס ואפי' תימא כו' לומר דבעי ראית פנים ציום כו' ראשון שמציא קרבנו מ"מ י"ל למחרתו שהוא חס"מ כל ז' מנא ליה ונראה לפרש דמשמע ליה כולוהו צקר אחד משום דכולוהו ז' תשלומין דראשון דחגיגה יש לה תשלומים כל ז' ומכאן קשה ללשון אחר כו' שפירש צקוטרס צפסמים צפרק מי שהיה טומא (דף עה:) גצי פסח ראשון טעוין לינה פסח שני אין טעוין לינה דראשון טעוין יוס אחד והכל מוכח דבעי לינה ז' וכן כסוכה צפרק לולב וערצה (דף עו.) דקמני כשם שצבעת ימי החג טעוין קרבן שיר וצרכה ולינה כך שמיי טעוין קרבן שיר וצרכה ולינה מאי כו' לאו זמן לא צרכת המזון ותפלה ה"ג מסכתרא דאי ס"ד זמן זמן כל ז' מי איכא משמע דקרבן ולינה ניהא ליה דהוה כל ז' ושמא י"ל דה"ה דהוה מנא למיפרך מלינה וליטעמיד ולשינויא דהתם אתי הכל שפיר דמשני דזמן כל ז' משכמת לה אי לא צריך ציומא קמא צריך צאיך יומי וכן נמי מלי למימר מלינה דעולת ראיה יש לה תשלומין כל ז' ויוס הצאת קרבנו טעוין לינה ולא יומר (הג"ה) והך דשמעתין נמי מעיקרא ס"ד דהוי כל ז' מטעמא דפרישית אכל לא קאי הכי ובספרי ו מוכח דלא הוי אלא יוס אחד דקמני אין לי אלא אלו מנין לרצות המנחות והעופות כו' ת"ל ופנית צבקר כל פינות שאתה פונה לא יהו אלא כאלו משמע דלא היא ליינה אלא יוס אחד דומא דשלמים של כל השנה וקשיא ל' אי לינה צרגל אינו רק אם אי אמאי פסח שני אין טעוין לינה מי גרע ממציא עוף או מנחה צחול דטעוין לינה יוס אחד אכל אי רגל טעוין לינה ז' אתי שפיר דקמ"ל דפסח שני אין טעוין לינה רק יוס אחד. צרוך:

ממתינ אהי כל זמן אבידה והדר עביד מריקה ושטיפה. אין לפרש דמריקה ושטיפה קודם שיעשה נותר כדי שלא יצואו קדשים לצית הפסול דהא משמע הכא דלאחר זמן אכילה עביד מריקה ושטיפה ומיהו יש ספריים דגרסי ממתינ להו עד זמן אכילה ועוד יש קתם לדקדק מדקאמר לעיל לרבי טעוין גיעול לחצירו ואם קודם שעשה כו' נותר עביד מריקה ושטיפה ה"ג כו' ליעביד דכי צביל ציה שלמים אתמול כצבא היום והחזק למריקה ושטיפה אי צביל כו' ציה שלמים דהאידנא קודם מריקה ושטיפה ליתסרו אלא ודאי לא חייב הכמוז עד אחר שנעשה נותר:

עין משפט
נר מצוה
גב' אב מיי פרק ח מהלכות מעה"ק הלכה י' ופ"ה מהל' תמן ומלה הלכה כו:
ג ג מיי פ"ח מהל' מעה"ק הלכה יח:
כא ד מיי שם הלכה טו:
כב ה מיי שם הלכה ח:
ו מיי שם הלכה טו טו:
כג ז מיי שם הלכה יח:

תורה אור השלם

- ובשלת ואבלת במקום אשר יבחר יקח אלהיו בו ופנית בבקר והלכת לאהליך: וברים טו, ז
- ובלי חרש אשר תבשל בו ישובר ואם בכלי נחשת בשלה ופרק וישוף במקום: ויקרא ה, כא
- כל זכר בבהמה יאכל אתה קדש קדשים הוא: ויקרא ה, כב
- כל אשר יגע בבשרו יקדש ואשר יזה מריקה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש: ויקרא ה, כ

מוסף רש"י

השפורד והאסכלא. שאלה כן צקר קודם. משום דכי אתי למחר היו חמור וכי הדר מצבל צצר קודם למחר פליט פסוד בניהו טעמא ונותר ציטור כרת הוא: נעשה גיעול לחבירו. שמטלין כן ואיזי מפסיק להיות נותר עד שתחזור ופולטו מתצביל אחר (ע"ז טו.) כל אשר יגע. כל אשר יגע בצשרה יקדש (ויקרא ו), צצר חולין או שלמים שזמן אכילתן מוכיזה מתטלת ונגע מתטלת, יקדש, דמתפרש להיות כמוה: יבול אפילו שלא בלע. טנוגעת צה ממנה קאמר ממנא יקדש, מ"ל כו' (פסחים מה):

לעוי רש"י

גרדילי"י גרדילי"א. אסכלא.

שיטה מקובצת

בבתין לה זמן אבילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה. גליון. לומר דלאחר שעבר זמן אכילה ועשה נותר עביד לה מריקה ושטיפה. ע"כ מספר טן (ב"ש): **מאי קאמר**. גליון. פי' דקמני הקלים נאכלים בתמוסין והכי מני אין טעוין מריקה ושטיפה ואין פוסלים כמגע. ומתדירין הכי קאמר אם יש צו בנותן טעם הרי הקלים וכו'. ע"כ מספר טן (ב"ש):